

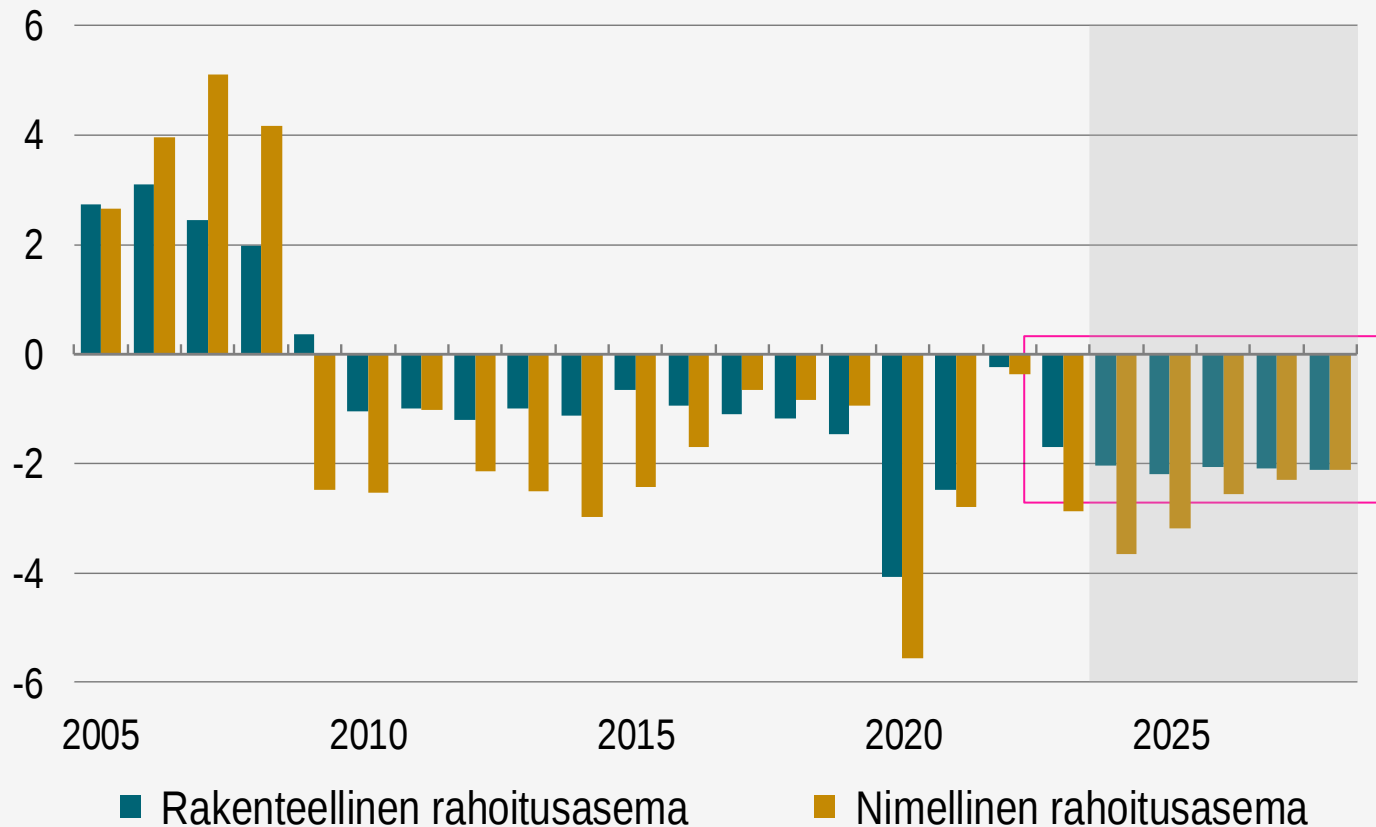
Budjetti 2025

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 3.10.2024

Patrizio Lainà
STTK:n pääekonomisti

Finanssipolitiikan viritys kaksijakoinen

Julkisyhteisöjen nimellinen ja rakenteellinen rahoitusasema suhteessa BKT:hen, %

- Päättösperäisesti kiristävä
- Käytännössä neutraali
 - Sote-menojen kasvu
 - Veropohjan rapautuminen
- Kasvuennusteiden toteutuessa edelleen matalasuhdanne
- Pidättäydyttävä päättösperäisestä sopeutuksesta
 - Velkasuhde ei laske (IMF)

Laskelmat perustuvat EU-komission tuotantofunktiolähestymistapaan

Lähde: Tilastokeskus, VM

Finanssipolitiikan kerroin suhteettoman alhainen

- VM käyttää finanssipolitiikan kertoimenä 0,5
- Ei linjassa tutkimuskirjallisuuden kanssa
- Oikeuttaa sopeutusta epärealistisesti
- Esim. fipo-kerroin 1,5 tarkoittaisi haittojen olevan 3x työllisyydelle ja kasvulle

Table 5. Calculations of fiscal multipliers

	Y10/Y90	Y2/Y98	Y5/Y95	Y25/Y75	Y20/Y80	Income Gini
Average	1.20	1.25	1.26	1.34	1.31	1.77
Denmark	0.78	0.89	0.93	1.03	0.93	1.21
Norway	0.86	1.04	1.02	1.03	0.95	1.35
Sweden	0.88	0.93	0.98	1.10	1.02	1.41
Finland	1.15	1.25	1.21	1.28	1.25	1.69
Iceland	1.21	1.63	1.33	1.21	1.18	1.69

Note: Authors' calculations.

Lähde: Pohjoismaiden ministerineuvoston talouspolitiikan arviointiraportti 2024

Kokonaisveroasteen lasku pysähtynyt, korkotulot unohdettu

- Kokonaisveroaste vakiintumassa 42,2 %:iin
- Aiemmassa ennusteessa 2022-27 laskua 2,5 %-yks. (8 mrd e), nyt 1,2 %-yks. (4 mrd e)
- Vahvistumista selittää hallituksen verotoimet (1,5 mrd e) ja VM:n taustaoletusten muutos (2,5 mrd e)
- Tavoiteltava vuoden 2022 kokonaisveroastetta 43,4 %
- Julkisen sektorin korkotulot kasvaneet menoja nopeammin
- Julkinen alijäämä *pienentynyt* korkojen noustua
- Valtion korkotulojen kasvu syö 2/3 korkomenojen noususta pois
- Nettokorkomenojen kasvu valtiolle ei 1,8 mrd vaan n. 0,6 mrd e v. 2025 vrt. 2019

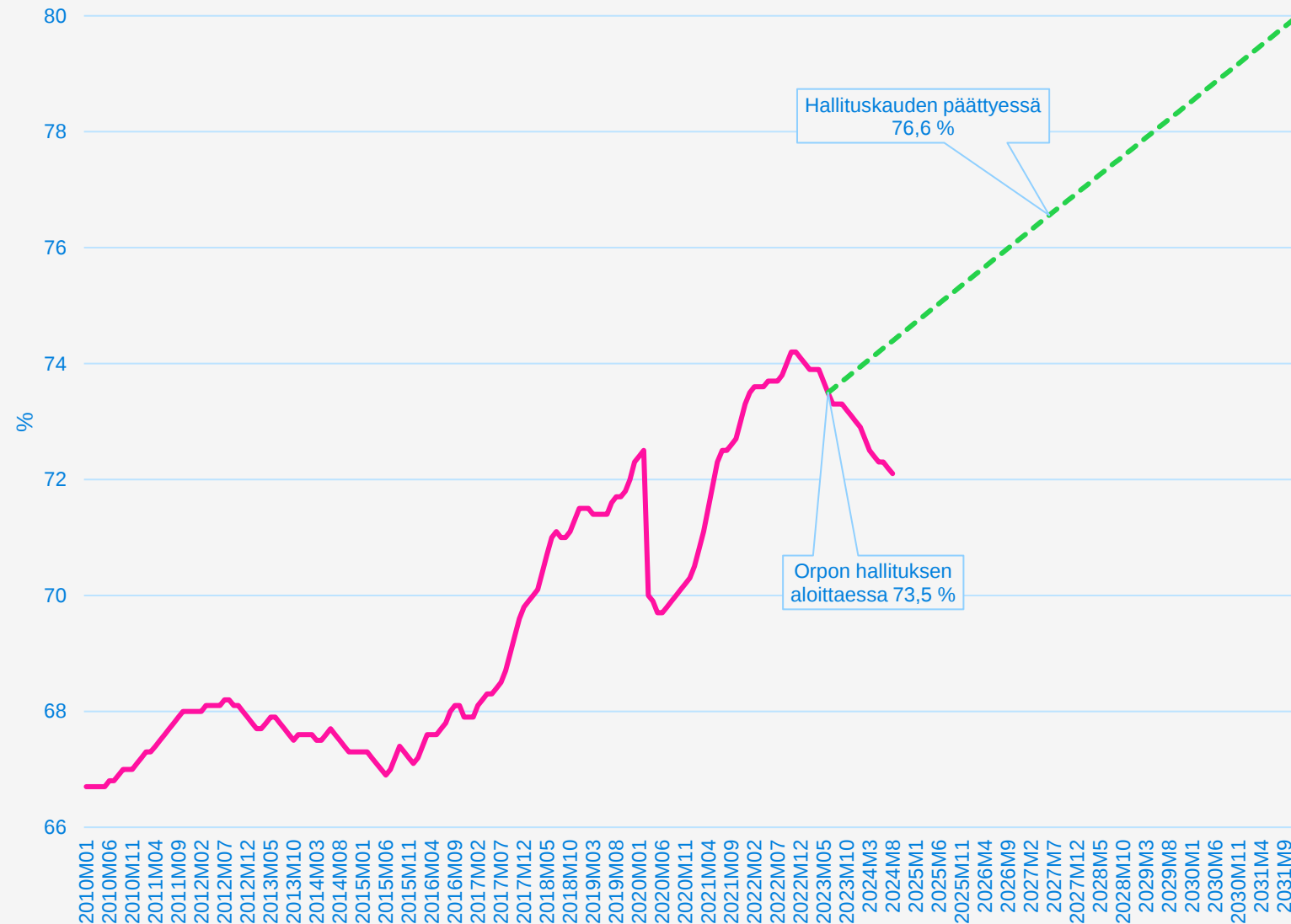
EU:n finanssipolitiikan säännöt erittäin tiukat Suomelle

- Julkinen alijäämä rikkoo EU-rajaa: 3,7 % (2024), 3,2 % (2025)
- Suomelle suurin sopeutusvaatimus(?)
- Syynä ”turvalausekkeet” ja eläkerahastojen ylijäämän sivuuttaminen
- Tiukat säännöt rajoittavat itsemääräämisoikeutta ja lisäävät kannustimia EU:n yhteisvastuun kasvattamiseen
- Komission laskelmassa sopeutus hallituskaudella 13 mrd e (4 v.) tai 6 mrd e (7 v.)
- Kansallisessa fipo-rak. suunnitelmassa esitetty n. 4 mrd e (7 v.) sopeutusta hallituskaudella
 - Huom. mitataan rak. perusjäämän muutoksena, joka poikkeaa selvästi VM:n ennusteesta

Työllisyystavoitteet karkaamassa ulottumattomiin

Työllisyysaste 15-64 v. (vanha ikäryhmä)

Toteutunut trendi Orpon hallituksen tavoite

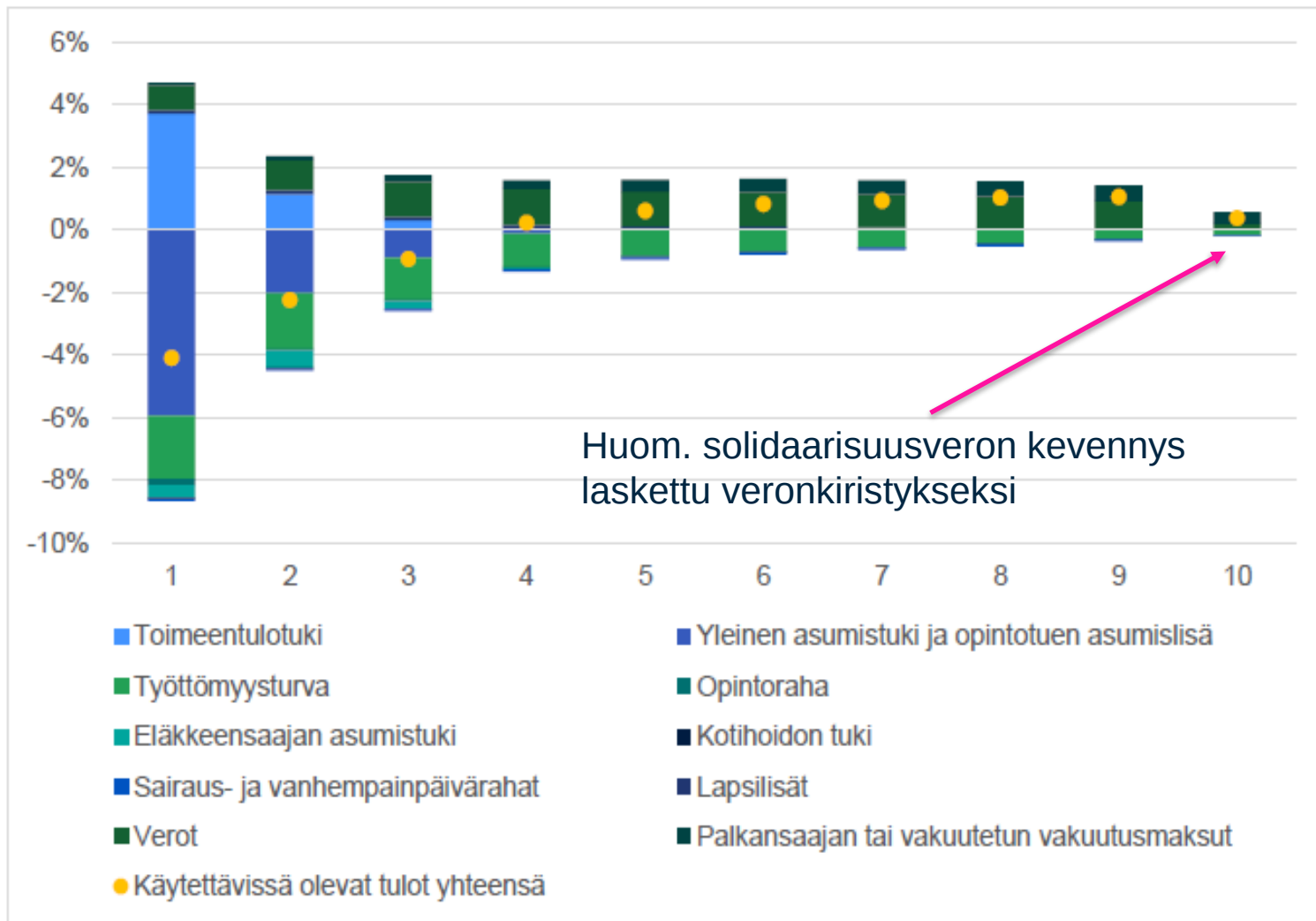

- Julkisen talouden alijäämätavoite 1 % v. 2027 (ennusteessa 2,3 %)
- Työllisyystavoite 100 000 päätösperäisesti ja työllisyysaste (15-64 v.) 80 % v. 2031
- Työllisyysasteen parannuttava 3 %-yks. hallituskaudella, laskenut 1,5 %-yks.
- Työllisyystoimien pitäisi näkyä välittömästi, mutta ei näy
- Epäonnistumista selittävät liian optimistiset arviot, päällekkäisyys sekä heikennysten (osa-aika, velvoitetyöllistäminen, kanavointi...) ja hystereesin sivuuttaminen

Köyhyys lisääntyy enemmän kuin työllisyys

Kuvio 4 Eri muutostekijöiden vaikutus käytettävissä oleviin tuloihin tulokymmenyksittäin, vuosien 2024–2025 muutosten vaikutus yhteensä

- Köyhyys lisääntyy 100 000 henkilöllä (1,73 %-yks.) 2024-25 muutoksilla (STM)
- Työllisyys kasvaa saman arvion mukaan 74 000 (STM)
- Päätösperäisesti köyhyys kasvaa enemmän kuin työllisyys, vaikka vaikutukset realisoituisivat
- Vaikutukset epäsymmetrisiä: etenkin työttömät ja opiskelijat, mutta pienituloisuus kasvaa myös työllisten joukossa
- Noin puolella pienituloisimmasta tulokymmenyksestä tulot putoavat vähintään prosenttiin ja kymmenellä prosentilla vähintään 15 prosenttia
- Viidennessäkin tulokymmenyksessä nähdään, että tulotaso₇ tippuu noin kymmenellä prosentilla vähintään prosentin

Keskusteleva keskusjärjestö

Patrizio Lainà
pääekonomisti
040 583 4432

 [PatrizioLaina](https://twitter.com/PatrizioLaina)

